

prima instanță: V. Panfilii

instanța de apel: L. Popova, M. Moraru, N. Craiu

instanța de recurs: T. Vieru, I. Corolevschi, O. Sternioală, D. Mardari, N. Toma

ÎNCHEIERE

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru,
Valentina Clevadi, Iurie Bejenaru,
Oleg Sternioală, Petru Moraru

examinând cererea de revizuire depusă de compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni și cererea de revizuire depusă de organizația de microfinanțare „Premier-finanțare” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de banca comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni împotriva Carolinei Pitușcan, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Valbro”, cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului gajat, evacuarea silită a persoanelor și bunurilor din patrimoniul transmis în posesiune și încasarea cheltuielilor de judecată, și

la acțiunea reconvențională formulată de Carolina Pitușcan împotriva băncii comerciale „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014,

c o n s t a ț ă:

La 20 decembrie 2007, banca comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni a formulat cerere de chemare în judecată împotriva Carolinei Pitușcan cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului gajat, evacuarea silită a persoanelor și bunurilor din patrimoniul transmis în posesiune și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, potrivit contractului de credit nr. C/0123 din 20 decembrie 2005, i-a acordat SRL „Valbro” un credit în sumă de 1000000 lei, cu termenul de rambursare potrivit acordului adițional nr. 01 din 05 septembrie 2006, pînă la 20 iunie 2007, cu o dobîndă de 21,5 % anual.

Afirmă reclamantul că, SRL „Valbro” nu a respectat condițiile contractului sus-menționat și nu a achitat la timp plățile stabilite astfel, acumulând datorii la credit în suma totală de 993610 lei, inclusiv, 882000 lei - datoria la credit, 74558 lei - dobândă și 36692 lei - penalitate.

La fel, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a menționat că, în scopul asigurării executării la timp a obligațiilor asumate conform contractului de credit, debitorul gajist, Carolina Pitușcan, potrivit clauzelor contractului de ipotecă nr. 3637 din 27 septembrie 2006, a depus în gaj bunul imobil, terenul destinat construcției locative cu suprafața totală de 0,2791 ha, cu numărul cadastral 1027112.004 și casa de locuit individuală cu suprafața totală utilă de 168,2 m² cu construcții auxiliare, înscris în registrul bunurilor imobile cu număr cadastral 1027112.004.01, situate în raionul Anenii Noi, satul Floreni, ce-i aparțin cu drept de proprietate privată, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4657 din 30 iulie 2001.

Prețul bunului ipotecat a fost apreciat de părți la valoarea de 190000 lei.

La 06 aprilie 2007, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a somat debitorul gajist despre faptul transmiterii benevole în termen de 20 zile în posesia băncii a bunului gajat prin contractul de ipotecă nr. 3637 din 27 septembrie 2006, însă, după expirarea termenului acordat debitorul gajist nu a transmis bunul gajat.

Solicită BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, transmiterea silită în posesia sa a bunului imobil gajat pentru comercializarea ulterioară, în scopul restituirii datoriei acumulate de SRL „Valbro” pe contractul de credit, și anume: terenul destinat construcției locative cu suprafața totală de 0,2791 ha, cu numărul cadastral 1027112.004 și casa de locuit individuală cu suprafața totală utilă de 168,2 m² cu construcții auxiliare, înscris în registrul bunurilor imobile cu număr cadastral 1027112.004.01, situate în raionul Anenii Noi, satul Floreni; să fie evacuate persoanele și bunurile din patrimoniului transmis în posesiune și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4, Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 17 ianuarie 2008, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Valbro” (f.d. 28, Vol. I).

La 27 ianuarie 2009, Carolina Pitușcan a formulat cerere reconvențională împotriva BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă (f.d. 138-139 Vol. II).

În motivarea cererii, Carolina Pitușcan a indicat că, la 27 septembrie 2006, în baza contractului de ipotecă încheiat cu BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, întru asigurarea executării contractului de credit nr. C/0123 din 20 decembrie 2005 cu Acordul adițional nr. 01 din 05 septembrie 2006, încheiat între bancă și SRL „Valbro” au fost gajate bunurile ce-i aparțin cu drept de proprietate, evaluate la suma de 190000 lei și anume: casa de locuit individuală cu suprafața de 168,2 m² și lotul de teren cu suprafața de 0,2791 ha situate în s. Floreni raionul Anenii Noi.

Inițial, contractul de credit a fost asigurat prin gajarea imobilului situat în mun. Chișinău, str. Cocieri 1, ap. 4, care-i aparținea directorului general al SRL „Valbro”, Brophy Brendan Joseph, însă, ulterior, la 05 septembrie 2006, în baza acordului adițional, a fost modificat tipul de gaj astfel, fiind înlocuit imobilul din str. Cocieri 1, ap. 4, mun. Chișinău cu imobilul ce-i aparține Carolinei Pitușcan.

Mai indică reclamanta că, la momentul încheierii contractului de ipotecă a fost indusă în eroare atât ea, cât și SRL „Valbro”.

Sușține că, bunul ipotecat a fost evaluat la un preț foarte redus de 190000 lei, pe când costul real este aproximativ de 5 ori mai mare.

Afirmă Carolina Pitușcan că, suma creditului eliberat și dobânda la el erau asigurate cu marfă în sumă mai mare decât suma creditului și dobânzii.

Conform actului de control tematic din 17 iulie 2006, privind condițiile de păstrare a altor bunuri gajate de către SRL „Valbro”, costul bunurilor imobile depozitate permitea acordarea creditului fără a fi necesară gajarea bunurilor imobile care-i aparțin reclamantei.

Consideră Carolina Pitușcan că, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA urmărește scopul deposedării ei și a membrilor familiei sale de bunurile menționate, fapt care contravine art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Pe parcursul examinării litigiului, la 23 februarie 2010, 17 martie 2010, 29 martie 2010, Carolina Pitușcan a depus mai multe cereri de concretizare a cerințelor (f.d. 257-258, Vol. II, f.d. 444-448, Vol. II. f.d. 439-443, Vol. II).

Solicită Carolina Pitușcan, declararea nulității contractului de ipotecă încheiat la 27 septembrie 2006 cu BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Anenii Noi din 24 mai 2010, acțiunea depusă de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională depusă de Carolina Pitușcan a fost parțial admisă, fiind declarat nul contractul de ipotecă încheiat la 27 septembrie 2006, între Carolina Pitușcan și BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA (Vol. II, f.d. 494-500).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2014, a fost respinsă cererea de apel declarată de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA cu menținerea hotărârii Judecătoria Anenii Noi din 24 mai 2010 (Vol. IV, f.d. 7-14).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014, recursul declarat de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a fost admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2014 și hotărârea Judecătoria Anenii Noi din 24 mai 2010, și emisă o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și s-a dispus:

transmiterea silită în posesia BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a bunului imobil gajat pentru comercializarea ulterioară, în scopul restituirii datoriei acumulate de SRL „Valbro” și anume: terenul destinat construcției locative cu suprafața totală de 0,2791 ha, cu numărul cadastral 1027112.004 și casa de locuit individuală cu suprafața totală utilă de 168,2 m² cu construcții auxiliare, înscris în registrul bunurilor imobile cu număr cadastral 1027112.004.01, situate în raionul Anenii Noi, satul Floreni;

evacuarea persoanelor și bunurilor de pe terenul cu numărul cadastral 1027112.004 și casa de locuit individuală cu număr cadastral 1027112.004.01, situate în raionul Anenii Noi, satul Floreni, fără acordarea altui spațiu locativ;

încasarea din contul Carolinei Pitușcan, în beneficiul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a taxei de stat în sumă de 19950,15 lei.

Acțiunea reconvențională înaintată de Carolina Pitușcan a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. (Vol. IV, f.d. 46-56).

La 30 decembrie 2014, Pitușcan Carolina a formulat cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2015, cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 12 octombrie 2015, CA „Asterra Grup” SA a formulat cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014, solicitând admiterea cererii și casarea deciziei instanței de recurs.

Drept temei de revizuire a indicat CA „Asterra Grup” SA prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă.

La 02 noiembrie 2015, OM „Premier-finanțare” SRL a formulat cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014, solicitând admiterea cererii și casarea deciziei instanței de recurs.

Drept temei de revizuire a indicat OM „Premier-finanțare” SRL prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire formulată de OM „Premier-finanțare” SRL tardivă, iar cererea de revizuire formulată de CA „Asterra Grup” SA neîntemeiată și care urmează a fi respinse, în modul respectiv, din următoarele considerente.

Colegiul notează că motivele revizuirii sînt prevăzute limitativ la art.449 Cod de procedură civilă și astfel, conform lit. c) al articolului, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Conform art. 450 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective.

Revizuentul OM „Premier-finanțare” SRL menționează că, reieșind din datele extrasului din Registrul bunurilor imobile, eliberat la 13 iulie 2015 (f.d. 203-205 vol. IV), asupra bunurilor imobile: terenul cu suprafața de 0,1 ha, cu numărul cadastral 1027112.004 și construcția cu suprafața de 237,90 m², cu număr cadastral 1027112.004.01, situate în raionul Anenii Noi, satul Floreni, a fost aplicată interdicție, în temeiul deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014.

Precizează că aceste bunuri fac obiectul contractelor de ipotecă nr. 3236 din 26 decembrie 2013 și nr. 288 din 24 februarie 2014, încheiate între OM „Premier-finanțare” SRL și Prodan Petru, și Prodan Aurelia, care urma a fi atras în proces.

Ținând cont de cele indicate de revizuent, Colegiul constată că OM „Premier-finanțare” SRL cunoștea despre interdicția aplicată pe bunurile nominalizate, încă din 13 iulie 2015, iar cererea de revizuire a fost depusă la 02 noiembrie 2015, peste termenul de 3 luni, prevăzut de art. 450 lit. c) Cod de procedură civilă.

Mai mult, potrivit art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

OM „Premier-finanțare” SRL, contrar normei, nu a solicitat repunerea în termen, precum și nu a prezentat vreo dovadă care l-ar încadra în termenul de 3 luni din ziua în care a luat cunoștință de circumstanțele respective.

În ordinea ideilor expuse, cererea de revizuire formulată de OM „Premier-finanțare” SRL se consideră depusă tardiv.

Cu referire la cererea de revizuire formulată de CA „Asterra Grup” SA, Colegiul constată că aceasta a fost depusă la 12 octombrie 2015, astfel, fiind depusă în termen.

Potrivit art. 447 Cod de procedură civilă, sînt în drept să depună cerere de revizuire:

- a) părțile și alți participanți la proces;
- b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească;
- c) Agentul guvernamental, în cazurile prevăzute la art.449 lit.g) și h).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că revizuentul CA „Asterra Grup” SA invocă drept temei de revizuire a deciziei instanței de recurs, emiterea unei hotărîri judecătorești cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost antrenate în proces.

Consecvent, Colegiul menționează că pentru declararea cererii de revizuire în temeiul art. 449 lit. c), persoana care invocă precum că nu a fost implicată în proces, trebuie să fie subiect al raportului material, iar în acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, care ar face posibilă constatarea de către instanță dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

Prin urmare, Colegiul constată că CA „Asterra Grup” SA nu a prezentat niciun document din care să reiasă că este subiect al raportului material, precum și nu a prezentat nicio probă care să facă dovada că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014, i-a fost încălcat vreun drept, ori, instanța precizează că bunurile imobile: terenul cu numărul cadastral 1027112.004 și construcția cu număr cadastral 1027112.004.01, situate în raionul Anenii Noi, satul Floreni, fac obiectul contractului de ipotecă nr. 3637 din 27 septembrie 2006, încheiat între BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și Carolina Pitușcan cu mult înaintea contractelor de ipotecă nr. 3236 din 26 decembrie 2013 și nr. 288 din 24 februarie 2014, încheiate între OM „Premier-finanțare” SRL și Prodan Petru, și Prodan Aurelia, precum și contractelor de cesiune a creanței și drepturilor ipotecare nr. 001 și nr. 002, încheiate între OM „Premier-finanțare” SRL și CA „Asterra Grup” SA, la 13 octombrie 2014.

Totodată, Colegiul precizează că BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale”

SA a înaintat acțiune împotriva Carolinei Pitușcan la 20 decembrie 2007, o dată la fel, cu mult anterioară încheierii contractelor de ipotecă și de cesiune a creanței și drepturilor ipotecare nominalizate.

Complementar, asupra pricinii au fost emise actele judecătorești, după cum urmează:

Hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 24 mai 2010 (Vol. II, f.d. 494-500).

Decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2014 (Vol. IV, f.d. 7-14).

Respectiv, drepturile CA „Asterra Grup” SA, ce reies din contractul de cesiune a creanței și drepturilor ipotecare nr. 001 și nr. 002, încheiate între OM „Premier-finanțare” SRL și CA „Asterra Grup” SA, la 13 octombrie 2014, au apărut posterior examinării pricinii în fond.

Cît privește examinarea pricinii în ordine de recurs, Curtea Supremă de Justiție, în temeiul art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecă recursul doar în limitele invocate în recurs și doar în baza referinței depuse de către intimat, fără a administra noi dovezi.

În context, Colegiul precizează că, pretențiile CA „Asterra Grup” SA, fac obiectul examinării unui alt litigiu și nu a prezentului, pe calea revizuirii, or, avînd în vedere că, contractele precitate au fost încheiate abia la 13 octombrie 2014, nu au existat condițiile atragerii în proces a CA „Asterra Grup” SA în cadrul examinării pricinii civile intentate la cererea de chemare în judecată formulată de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA împotriva Carolinei Pitușcan.

Mai mult, Colegiul consideră imperios necesar să precizeze că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, *inter alia*, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza *Roșca c. Moldovei*, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judicata*).

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei.

Competența Curții Supreme de Justiție este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (*Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a*).

În același timp, Curtea susține că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa precum este garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului, o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de OM „Premier-finanțare” SRL ca tardivă, iar cererea de revizuire depusă de CA „Asterra Grup” SA, ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, 449, 450 lit. c), 453 al.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se respinge ca tardivă cererea de revizuire formulată de organizația de microfinanțare „Premier-finanțare” societate cu răspundere limitată.

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2014, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de banca comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni împotriva Carolinei Pitușcan, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Valbro”, cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului gajat, evacuarea silită a persoanelor și bunurilor din patrimoniul transmis în posesiune și încasarea cheltuielilor de judecată, și

la acțiunea reconvențională formulată de Carolina Pitușcan împotriva băncii comerciale „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă și repararea prejudiciului moral,

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Petru Moraru